

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Effectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Humanis majora bonis creduntur.

Cristata scilicet Martis galea, distinctus geminis baltheus, feralè coruscans hasta, refulgens auro clypeus, phalerati equi, pictus currus, & in eo suspensa trophæa, hostiles exuviæ & spolia, impellunt mortaliū animos in vulnera, cædes, funera. Quibus occinas illud Horatianum: lib. Epod. Od. 7.

Quò, quò scelesti ruitis? aut cur dexteris
Aptantur enses conditi?

Parúmne campis, atque Neptuno super
Fusum est Latini sanguinis?

Neque hic lupis mos, neque fuit leonibus
Unquam, nisi in dispar feris.

Furórne cæcus, an rapit vis acrior?

An culpa? responsum date.

Tacent, & ora pallor albus inficit,
Mentésque perculsæ stupent.

Lentiùs in arma ruerent homuli, si meminisse vellent, incertos esse belli exitus, Martémque communem. Sallustius in Jugurtha ait: Omne bellum sumitur facilè; cæterùm ægerrimè desinit. Non cuius in potestate initium ejus & finis. Et alius: Initia belli penes Principes sunt, exitus penes fortunam. Poëtarum summus exclamat:

Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes.

Idem i. Georg. de belli tempore:

Tum multæ scelerum facies, non ullus aratro
Dignus honos: squalent abductis aua colonis,
Et curæ rigidum falces conflantur in enses.

Et Seneca:

Tum scelera, dempto fine, per cunctas domos
Jere; nullum caruit exemplo nefas.

Item Lucanus:

Stat cruor in templis, multaque rubentia cade
Lubrica fæxa madent: nulli sua profuit atas.

Hinc tyrannorum quispiam occisorum capita ramis arborum appendebat in horto suo; cujus vestibulo inscriptum: *Bellaria Martis*.

III. (f) Equidem ut Pax omnium bonarum rerum parens & nutrix est; ita Bellum, cujus calamitates per Furias indicari diximus, quidquid est lætum, quidquid pulchrum, obruit, extinguit, abolet, omniumque

(f) *Belli effectus.*

umque malorum Letnam in vitam mortalium effundit. Pacis tempore coluntur agri, vernant horti, pascuntur lætæ pecudes, ædificantur villæ, exstruuntur oppida, instaurantur collapsa, ornantur & augmentur exstructa, crescunt opes, aluntur voluptates, vigent leges, floret Reipublicæ disciplina, fervet religio, valet æquitas, pollet humanitas, calent artes opificum, uberior est quæstus pauperum, splendidior opulentia divitum; efflorescunt honestissimarum artium studia, eruditur juvenus, tranquillo fruuntur otio senes, bonis auspiciis nubunt virgines, laudantur simili prole puerperæ, florent boni, minus peccant mali. At simul sæva belli tempestas ingruerit, Deum immortalem! quam ingens malorum pelagus occupat, inundat, obruit universa. Abiguntur armenta, proteruntur segetes, trucidantur agricolæ, exuruntur villæ, tot sæculis exstructæ florentissima civitates unâ procellâ subvertuntur. Civium opes ad milites transferuntur; mœrent domus metu, luctu, & querimoniis: lamentis complentur omnia. Frigent artes opificum, pauperes extrema premit egestas: divites aut ereptas deplorant facultates, aut timent relictis, utroque modo miserimi: Virginum aut nullæ, aut tristes & funestæ nuptiæ: desolata matronæ domi sterileseunt, silent leges, ridetur humanitas, nullum locum habet æquitas, religio ludibrio est, sacri & profani nullum omnino discrimen, corrumpitur omni vitiorum genere juvenus: damnant longævitatem suam luctuosi senes: nullus honos est honestis litterarum studiis: in summa omnes delicias, amœnitates, comoda vitæ, ornamenta pacis, Bellona vel sua demetit falce, vel comburit face.

IV. (g) Sed quia Mars Deus est, & ex dea ortus, cur non reperiatur in bellis, quod laudari possit? Nam Cicerone teste de Offic. *Suscipienda bella sunt, ut sine injuria in pace vivatur. Cum tempus, necessitasque postulat, decertandum manu est, & mors servituti, turpitudinique anteponenda.* S. Ambrosius lib. 1. Offic. c. 40. & 41. postquam multis exemplis ostendit, excelluisse quoque in populo Dei multos bellicæ fortitudinis laude præstantes, deinde his verbis concludit: Habes fortitudinem bellicam, in qua non mediocris honesti & decori forma est, quod mortem servituti præferat ac fortitudini. Quæ res multos accendit, ut leonum instar spirarent Martem; quibusque dulce ac decorum erat pro patria mori; imò pulchrius pro religione, Deo, cælo. At bellum multis est occasio cupidè, avarè, crudeliter, impiè agendi: num ideo nullum esse debet?

(g) *Cur bellandum?*

Ffff 2

Nil